



ת"פ 15457/09/18 - מדינת ישראל נגד איוון קונובלוב

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו
ת"פ 15457-09-18 מדינת ישראל נ' קונובלוב

לפני כבוד השופט יוסי טופף

המאשימה: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד צלי פלג ועו"ד שלי קוטין
מפרקליטות מחוז תל אביב (פלילי)
נגד הנאשם: איוון קונובלוב
ע"י ב"כ עו"ד עידן דביר

גזר דין

האישומים וההרשעה

1. ביום 15.7.2019 הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בכתב אישום שתוקן לקולה במסגרת הסדר דיוני שגובש בין הצדדים.

ביום 1.3.2020 ניתנה הכרעת דין משלימה, בעקבות הודאת הנאשם בביצוע עבירה נוספת שנכללה בתיק פל"א, אשר צורף להליך זה בהסכמה.

2. לפי החלק הכללי שבכתב האישום המתוקן, עובר לחודש יולי 2018, ייבא הנאשם מהולנד לישראל סמים מסוכנים מסוגים שונים, שלא לצריכתו העצמית. הנאשם בדק וחיפש באתרי אינטרנט שונים, וביצע הזמנות באמצעות מחשבו והטלפון הנייד, בין השאר, באתר "DREAM MARKET" (להלן: "**האתר**"), חנות שכתובתה בהולנד, וביצע רכישה במטבע אירו או בביטקוין כדי לשלם עבור רכישת הסמים. לצורך כך, רשם הנאשם את פרטיו האישיים ואת כתובת מגוריו באתר. עם הגעת החבילות ובהן הסמים, אשר הוסלקו בצורות שונות, לבית הדואר הסמוך לביתו, אסף הנאשם את הסמים והחזיקם בביתו.

כתב האישום חובק שני אישומים, כדלהלן:



האישום הראשון, במסגרתו הורשע הנאשם בביצוע העבירות של יבוא סמים מסוכנים, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (להלן: "**פקודת הסמים המסוכנים**"); והחזקת סם שלא לצריכה עצמית לפי סעיף 7(א)+7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים.

בהתאם לעובדות האישום הראשון, במועדים המפורטים להלן יבא הנאשם סמים בדרך המפורטת בחלק הכללי:

עובר ליום 28.5.2018 יבא הנאשם מהולנד 13 טבליות של סם מסוכן מסוג MDMA שלא לשימוש העצמי, ואבקת MDMA במשקל 4.77 גרם נטו.

עובר ליום 22.7.2018 יבא הנאשם מהולנד סם מסוכן מסוג דימתיליטריפטאמין במשקל 2.7904 גרם נטו שלא לשימוש העצמי. הסם הוסלק במארז פלסטיק.

עובר ליום 25.7.2018 יבא הנאשם מהולנד 500 ריבועים ("בולים") שהינם סם מסוכן מסוג LSD שהוסלקו בדף נייר.

בהזדמנות אחרת, החזיק הנאשם בביתו 500 ריבועים ("בולים") שהינם סם מסוכן מסוג LSD.

משלוחי הסמים נשלחו כולם לכתובת מגוריו של הנאשם, נשאו את פרטיו האישיים, ונתפסו במכס נתב"ג בטרם הגיעו לביתו של הנאשם.

האישום השני, במסגרתו הורשע הנאשם בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(א)+7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים.

בהתאם לעובדות האישום השני, במועדים שונים עובר ליום 28.8.2018, החזיק הנאשם בביתו סמים מסוכנים מסוגים שונים שלא לצריכתו העצמית.

בחיפוש בביתו של הנאשם נמצא כי הנאשם החזיק את הסמים הבאים: סם מסוכן מסוג פסילוצין ("פטריות הזיה") במשקל של 16.5654 גרם נטו בשתי שקיות נפרדות; סם מסוכן מסוג MDMA במשקל 1.7643 גרם נטו; סם מסוכן מסוג LSD, כ- 100 ריבועי נייר של הסם.

3. ביום 1.3.2020 צורף כאמור בהסכמת הצדדים תיק פל"א 419119-2018, ולאחר הודיית הנאשם, ניתנה הכרעת דין משלימה, במסגרתה הורשע הנאשם בביצוע עבירה נוספת של יבוא סמים לפי סעיף 13 לפקודת



הסמים המסוכנים. המדובר בייבוא 99.79 גרם סם מסוכן מסוג MDMA, אשר יועד לנאשם ונתפס בנתב"ג ביום 23.8.2018.

טיעוני המאשימה לעונש

4. ב"כ המאשימה, עו"ד צלי פלג, עתר למתחמי ענישה לעבירות נשוא כתב האישום המתוקן, תוך הפניה לפסיקה, כדלקמן: באישום הראשון - ריבוי העבירות של יבוא הסמים - מתחם של 30-60 חודשי מאסר; וביחס לעבירת החזקת הסמים שלא לצריכה עצמית - מתחם של 12-24 חודשי מאסר. באישום השני - עבירת החזקת סם שלא לצריכה עצמית - מתחם של 9-22 חודשי מאסר. הובהר כי גובשה הסכמה בין הצדדים לפיה המאשימה לא תעתור לענישה נוספת בגין עבירת יבוא הסמים נשוא תיק הפל"א שצורף, "בשל נסיבות הנוגעות במועד גילוי העבירה וחקירתה".

לשיטת המאשימה נכון לדון את מעשי הנאשם כאירועים נפרדים ולהשית עליו את העונשים על פי המתחמים שפורטו, אך עם זאת נטען כי ככל שיראה בית המשפט לדון את הנאשם על המכלול המעשים המתואר כאירוע אחד, הרי שעמדתה שיש להשית עונש שלא יפחת מ-48 חודשי מאסר בפועל, בשים לב לחומרת העבירות, מספרן, כמות הסמים וריבוי הסוגים.

בנוסף לכך, עתרה המאשימה לרכיבי ענישה של מאסר על תנאי לבל יעבור הנאשם על עבירות בהן הורשע, או כל עבירת סמים מסוג פשע או עוון וקנס. בנוסף התבקש בית המשפט להכריז על הנאשם סוחר סמים על פי סעיף 36 לפקודת הסמים המסוכנים ולהורות על חילוט מכשיר טלפון, מחשב נייד וסכומי כסף שנתפסו אצלו כמפורט בכתב האישום.

ב"כ המאשימה עמד על חומרת המעשים שביצע הנאשם, כמתואר בכתב האישום, והערכים המוגנים שנפגעו בשלהם, כמו גם החובה למגר את עבירות הסמים, כפי שנקבע בפסיקה.

נמסר כי המאשימה נתנה דעתה לכך שלנאשם אין עבר פלילי קודם, הוא קיבל אחריות על מעשיו, הודה בפני בית המשפט וחסך זמן שיפוטי רב. בנוסף לכך, הובא בחשבון כי הנאשם לקח חלק בהליך טיפולי בשירות המבחן, ואף ניכר שהתקדם בזכותו, כפי שעולה מתסקירי שירות המבחן.

ב"כ המאשימה נתן דעתו לעמדת שירות המבחן, לפיה התקבל הרושם כי מעשיו הפליליים של הנאשם נבעו מקשיי התמודדות עם משבר רגשי ולא מדפוסי התנהגות עברייניים. עם זאת, לדעת המאשימה אין מקום לאמץ את המלצת שירות המבחן, להימנע מעונש הכולל מאסר בכליאה, בשל התקדמות הנאשם בהליך הטיפול וכדי לאפשר לו להמשיך להשתתף במסגרת זו, וזאת נוכח חומרתן של עבירות הסמים בהן הורשע והפגיעה בערכים המוגנים בביצוען. נטען כי עמדת שירות המבחן הינה שיקול אחד מבין שיקולים רבים שבית



המשפט מביא בחשבון, ובכללם חומרת העבירה, פגיעתה בציבור ואינטרס הרתעת הרבים והיחיד. בכל הנוגע לשיקולי השיקום במכלול שיקולי הענישה, הרי שההלכה היא שבית המשפט לא יחרוג ממתחם העונש ההולם אף אם קיים סיכוי לשיקום הנאשם, אלא בנסיבות יוצאות דופן שאינן מתקיימות בעניינו.

ראיות וטיעוני ההגנה לעונש

5. ההגנה הגישה, בהסכמת המאשימה, את המסמכים הבאים:

(א) תעודה המעידה על השתתפות הנאשם בתכנית סל"ה מטעם הסוכנות היהודית (נ/1).

(ב) אישור מטעם צה"ל מיום 15.7.2019, לפיו הנאשם הוסמך במהלך שירותו הצבאי לשמש במקצוע של מכונאי מטוסים (נ/2).

(ג) מכתבי המלצה ממעסיקו של הנאשם ב"דומינו'ס פיצה", מר עידן עיני, מהמועדים: 6.10.2019 ו- 29.2.2020 (נ/3, נ/4), מהם עולה כי הנאשם משמש אחראי משמרת בסניף רשת דומינו'ס פיצה, ובמסגרת זו מנהל משמרות בהן מועסקים כ-20 עובדים. צוין כי הנאשם מגלה רצינות ואחריות רבה בעבודתו ומגיע להישגים מצוינים. הנאשם השתתף בקורס ניהול מטעם הרשת ומיועד להשתתף בקורסים נוספים על מנת להכשירו לשמש כמנהל סניף. עוד נכתב כי כיום הנאשם מתפקד כאחראי סניף, אך ההליך המשפטי המתנהל נגדו מונע ממנו להתקדם. נכתב כי מדובר בעובד חרוץ שמתגלה שוב ושוב כהבטחה גדולה. צוין כי במהלך עבודתו בתקופה האחרונה הקפיד הנאשם לעבוד בהתאם להגבלות שהטיל עליו בית המשפט.

6. מטעם ההגנה נשמעה עדותה של גב' ורה קורולנקו (להלן: "ורה"), בת זוגו של הנאשם מזה קרוב לשנתיים, אשר סיפרה שהיא מזהה שינויים חיוניים בהתנהלות הנאשם בעקבות ההליכים המשפטיים. לדבריה, כשהכירה את הנאשם הוא היה כמו ילד שרק רצה לבלות, וכעת הוא "אדם עם עתיד", שמנהל סניף ברשת פיצריות, שבו גם היא עובדת, והוא משמש "מדריך" עבור שניהם כמשפחה. ורה מסרה כי היא עלתה ארצה מבלרוס על מנת לשמש כמפקחת לנאשם לאחר ששוחרר מהמעצר, וסיפרה שהוא גילה אחריות והקפיד למלא אחר התנאים המגבילים שהוטלו עליו.

7. הנאשם עצמו בחר לומר דבריו לבית המשפט במסגרת עדות טעמו.

הנאשם פתח דבריו בלקיחת אחריות למעשיו ואישר שהוא מסכים לכל מה שנאמר לגביו. הנאשם העיד בהתרגשות על תלאות חייו, סיפר כי עלה לארץ על מנת לשרת בצבא, התגייס כחייל בודד ושימש כטכנאי מטוסים. הנאשם סיפר כי לא הצליח לכלכל עצמו משכרו הצבאי, ולכן במקביל עבד למחייתו בזמנו הפנוי



במלצרות קרוב לשנתיים.

הנאשם סיפר כי לאחר שחרורו מהצבא בחודש יוני 2018 נקלע למצוקה, וכך מצא מפלט בסמים, מסוגים שונים, אותם צרך בתדירות גבוהה במהלך כחודשיים וחצי עד שנעצר. הנאשם סיפר על הקשיים עם התמודד וסבלו במהלך תקופת מעצרו, שנמשכה כשלושה חודשים וחצי, ובה בעת הודה על מעצרו, שלדבריו מנע התדרדרות נוספת במצבו.

הנאשם סיפר כי לאחר ששחרר מהמעצר והוקלו תנאיו, פנה לשוק העבודה, והחל לעבוד ברשת פיצה דומינוס. תחילה כעובד שירות והכנה ולאחר כתשעה חודשים קודם לתפקיד מנהל סניף, הממונה על כ-25 עובדים.

הנאשם שיתף בנוגע לתהליך הטיפול שבו הוא משתתף בשירות המבחן, ומסר כי קיבל כלים להתמודדות, ולמעשה מאז מעצרו לא צרך סמים, ואין לו כל רצון לחזור לסם. הנאשם הביע רצון להמשיך במסגרת הטיפולית בשירות המבחן.

הנאשם סיפר על עלייתו לבדו לישראל, כשהוא מותיר אחריו את הוריו ברוסיה. אחיו עלה אף הוא לישראל, מספר שנים לפניו, אך עזב לארה"ב לאחר שנה מאז עלייתו של הנאשם לישראל. כך שהנאשם נותר לבדו בישראל. הנאשם סיפר כי בת זוגו הגיעה לישראל בעקבות מעצרו. בני משפחתו לא הגיעו לישראל לתמוך בו, מפני שאין להם את היכולת או האפשרות. אחיו מצוי בתהליכים לקבלת אשרת עבודה בארה"ב ולכן לא יצא את גבולות המדינה, ואילו הוריו גרושים וחסרי יכולת כלכלית להגיע לישראל.

הנאשם התגאה שכיום הוא מתפקד כאדם נורמטיבי, מחזיק בעבודה מסודרת, מנהל מערכת יחסים זוגית יציבה עם בת זוגו, הכוללת מגורים משותפים ולאחרונה הם אף אימצו כלב. הנאשם סיפר על הצלחתו במסגרת עבודתו, השבחים להם הוא זוכה ועל שאיפתו להתקדם לתפקידי ניהול. הנאשם אף הביע רצון להשתלב בלימודים גבוהים וללמוד הנדסת מכונות.

הנאשם נשאל לפרש כמויות הסם הגדולות שייבא ארצה והחזיק בביתו, והשיב כי רכש את הסמים באמצעות האינטרנט, ולמעשה ב"דרך נט", שם המחירים זולים באופן משמעותי מהאופן שרכש קודם לכן את הסמים באמצעות היישומון "טלגרם". לדבריו, חלק מהסמים שרכש לא ענו על הציפיות ("קרטון ריק שלא עושה שום דבר לבן אדם") ובקשר לכמויות הסביר כי המוכרים התנו את המכירה בכמות מינימלית לביצוע העסקה, שהן אלו הכמויות שהזמין. הנאשם ציין כי בעת רכישת הסמים לא חשב שהוא מבצע עבירה פלילית והוסיף: "הייתי ילד מטומטם וחשבתי שזה בסדר באותו הרגע".

הנאשם מסר כי נתפס בביתו סכום של כ-2,000 ₪, שחסך בזמן שעבד במלצרות, שאז קיבל כסף במזומן.



8. ב"כ הנאשם, עו"ד עידן דביר, טען כי יש מקום לגזור על הנאשם עונש הפוחת מחומרתו ממתחמי הענישה שנטענו מטעם המאשימה, בשל נסיבות ביצוע המעשים ונקודות זכות ביחס לנאשם. בית המשפט התבקש אם כן להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל לתקופה המקסימאלית המותרת בחוק לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה וצו פיקוח.

בקשר לביצוע העבירות ומתחמי הענישה להם עתרה המאשימה, נטען כי במקרה דנא, להבדיל מהמקרים שנדונו בפסיקה אליה הפנתה המאשימה, לא היה מניע כלכלי לביצוע העבירות, והנאשם ביצע את המיוחס לו על רקע משבר שחוזה או רצון להתנסות ולא לשם בצע כסף, וכי לא בכדי בכתב האישום לא מופיע כל מעורבות של גורם נוסף בביצוע העבירות.

בקשר לנאשם עצמו נטען כי מדובר בבחור צעיר, אשר עלה ארצה כדי לשרת בצבא, ולאחר שחרורו במקום לטייל בעולם, הוא "ברח מהמציאות" באמצעות צריכת הסמים בניגוד לחוק. צוינו הקשיים שחוזה הנאשם במהלך תקופת מעצרו במסגרת הליך זה.

נטען כי מדברי הנאשם ניתן להתרשם כי אין מדובר בעבריין רציוויסט. הנאשם משתף פעולה עם שירות המבחן, אשר מצדו אבחן את השיקולים שהביאו את הנאשם לביצוע המעשים והקנה לו כלים להתמודדות במצבים דומים, כך שהסיכוי להישנות ביצוע עבירות מצד הנאשם הינו מזערי.

צוין כי הנאשם מכיר בטעותו, קיבל אחריות למעשיו, הביע צער וחרטה, וכיום מנהל אורח חיים נורמטיבי, מצוי בזוגיות יציבה, עובד ותורם לחברה. נטען כי ההליך הטיפולי טרם מוצה ומכאן החשיבות להטיל על הנאשם צו פיקוח כדי לוודא את המשך התקדמותו באפיק הטיפולי-שיקומי. בהקשר זה נטען, על בסיס המלצות שירות המבחן, כי יש הצדקה לסטות לקולה ממתחמי הענישה משיקולי שיקום.

ב"כ הנאשם נתן הסכמתו להכיר בנאשם כ"סוחר סמים", לצורך חילוט רכוש שנתפס באמתחתו.

לצד זאת, בכל הנוגע לענישה כלכלית, ביקש ב"כ הנאשם להביא בחשבון כי מדובר במי שהיה חייל בודד, בעל פוטנציאל השתכרות נמוך יחסית ללא תמיכה משפחתית.

דיון ומסקנות

קביעת מתחם העונש ההולם

9. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), נדרש יחס הולם בין חומרת



מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. תחילה, אקבע את מתחם הענישה למעשה העבירות שביצע הנאשם, על בסיס שיקולים נורמטיביים ואובייקטיביים, בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו, מידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות. לאחר מכן, אקבע את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב בנסיבותיו, בצורך בהרתעתו ואחרים כמותו, ובכלל זה אבחן האם ראוי כי ענישת הנאשם תחרוג ממתחם הענישה (ע"פ 2918/13 **דבס נ' מדינת ישראל** (18.7.2013); ע"פ 1903/13 **עיאשה נ' מדינת ישראל** (14.7.2013); ע"פ 1323/13 **חסן נ' מדינת ישראל** (5.6.2013)).

10. מתחם העונש ההולם יקבע בהתאם לעקרון ההלימה כפי שהוגדר בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין. על מנת ליישמו אביא בחשבון את הערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם; נסיבות הקשורות בביצוע העבירה ומידת אשמו של הנאשם ובמדיניות הענישה הנהוגה (ע"פ 8641/12 **סעד נ' מדינת ישראל** (5.8.2013)).

11. הנאשם הורשע כאמור בעבירות של ייבוא סמים מסוכנים והחזקת סמים שלא לצריכה עצמית, במסגרת שני אישומים שנמנו בכתב אישום אחד ובתיק הנוסף שצורף. סבורני כי נוכח אופיין של העבירות, ייבוא סמים והחזקתם, הרי מדובר במסכת עבריינית אחת, שנמשכה על פני תקופה מוגדרת, כך שיש לראות את ביצוע כלל העבירות כאירוע מתמשך אחד לצורך קביעת מתחם הענישה. יצוין כי גם עבירת יבוא הסמים נשוא תיק הנוסף שצורף בוצעה אף היא במהלך התקופה שבה בוצעו העבירות נשוא כתב האישום, ואך בשל תקלה מצד התביעה העבירה לא נכללה מלכתחילה בכתב האישום המקורי. מכאן, אקבע מתחם עונש הולם לאירוע כולו, בנסיבות ביצועו, ואגזור עונש כולל לכלל העבירות בשל אותו אירוע (ראו: ע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל** (29.10.2014); ע"פ 2519/14 **ענאד אבו קיעאן נ' מדינת ישראל** (29.12.2014); סע' 40ג(א) ו-40ג(א) לחוק העונשין).

12. **הערכים החברתיים שנפגעו:** עבירות סמים, ובכללן ייבוא ושימוש בסמים מסוכנים, פוגעות בערכים החברתיים של הגנה על שלום הציבור, ביטחון ובריאותו מפני הפגיעה ההרסנית הכרוכה בשימוש באותם סמים. בנוסף לכך, יש צורך לפעול למניעת אותם נזקים כלכליים וחברתיים עקיפים הנגרמים עקב השימוש בסמים והפצתם. ההלכה הפסוקה עמדה על ההכרח להיאבק בנגע הסמים ועל הצורך להעביר מסר מרתיע מפני ביצוע עבירות אלה, בין היתר על-ידי הטלת עונשים מחמירים על מי שנותן ידו להפיכת הסמים לזמינים ונגישים.

קולמוסים רבים נשתברו זה מכבר בפסיקות בתי המשפט בנושא נגע הסמים והנזקים הישירים והעקיפים הכרוכים בו. עבירות הסמים הן בגדר רעה חולה שפשתה בחברתנו ומחובתו של בית המשפט לתרום חלקו למיגור נגע זה באמצעות הטלת עונשים מחמירים ומרתיעים.

ראו בעניין זה דברי כב' השופט א. רובינשטיין בע"פ 972/11 **מדינת ישראל נ' יניב יונה** (4.7.2012):



"את נגע הסמים יש לעקור מן השורש. ייצור, הפצה, סחר וכמובן גם שימוש בסמים - כל אלו מסבים נזק עצום. הנזק נגרם לא רק למעגל הסגור של המעורבים הישירים בביצוע העבירות, אלא גם לחברה בכללותה.

...

למאבק בנגע הסמים יש שותפים רבים. חלקם מתמקדים בחינוך מניעתי ובהסברה. אחרים מסייעים בהליכי הגמילה. לצידם פועלים גם אנשי אכיפת החוק, שתפקידם לסכל את עבירות הסמים וללכוד את העבריינים. אף בית המשפט נוטל חלק חשוב במאבק, באמצעות הטלת עונש מרתיע על מי שהורשע בעבירות סמים. בכל זאת תוך מתן משקל - בין היתר - לכמות הסם ואיכותו, טיב עבירת הסמים שבוצעה, תרומתו של הנאשם להתגשמות העבירה ועברו הפלילי (השוו: ע"פ 8031/10 אורוסקו-צ'אבז נ' מדינת ישראל (1.3.2012)).

וראו גם דברי כב' השופט א. שהם ברע"פ 4512/15 אברהם הרוש נ' מדינת ישראל (6.7.2015):

"ראוי להזכיר, כי כאשר בעבירות סמים עסקינן, על בית המשפט לנקוט ביד קשה כדי להרתיע עבריינים פוטנציאליים מפני ביצוען. כפי שנאמר בע"פ 211/09 אזולאי נ' מדינת ישראל (22.6.2010): 'הענישה בעבירות מסוג זה נועדה, קודם לכול, לשרת את מטרת הגמול לעבריינן על עיסוק בסם העלול לסכן חיי אדם ולפגוע בבריאות המשתמשים בו; שנית, על העונש להעביר מסר חד-משמעי של הרתעה ביחס לעבריינים פוטנציאליים [...] מזה זמן רב, מדגישים בתי המשפט בפסיקתם את חשיבות הערך הענישתי בעבירות סמים כאחד הכלים החשובים בפעילות לביעורו של נגע הסמים. ההחמרה בענישה בגין עבירות סמים משרתת את מטרת הגמול וההרתעה, שהן היעדים העיקריים של הענישה בתחום הסמים' (ראו גם: ע"פ 3623/13 ברון נ' מדינת ישראל (26.11.2014); ע"פ 4597/13 פיצו נ' מדינת ישראל (22.9.2014)).

13. במקרה דנן, **מידת הפגיעה בערכים המוגנים** הינה ממשית. עבירות של ייבוא סם הינן על-פי הגדרתן ברף גבוה של עבירות הסמים. כמו כן, מדובר בייבוא כמויות גדולות של סמים קשים מסוגים שונים, בהזדמנויות שונות. הקלות היחסית שביבוא הסם ושימוש בו פוגעת רבות בכל אותם ערכים מוגנים המפורטים לעיל. לצד זאת, לא נטען כי הנאשם סיפק את הסמים לאחרים, או עשה בהם שימוש לשם בצע כסף.

14. בבחינת **נסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40(ט) לחוק העונשין), נתתי דעתי לסוגי הסמים, MDMA, LSD, דימתילטרפטאמין, ופטירות ההזיה; לכמויות הסמים שייבאו ארצה וזו שנתפסה אצל הנאשם; למידת אשמו של הנאשם, שלו חלק מרכזי ובלעדי במהלך הדברים, לכך שלא נשמעה סיבה ראויה המשמשת לזכותו וכי אין הוא קרוב לסייג לאחריות פלילית.

ייבוא הסמים לישראל היה כרוך בתכנון והיערכות מצדו של הנאשם. על פי עובדות כתב האישום, הנאשם בדק וחיפש באתרי אינטרנט שונים וביצע באמצעותם הזמנות לרכישת הסמים. כפי שעלה מעדותו בבית



המשפט, הנאשם ביקש לייעל ולהוזיל את אופן השגת הסם, ולכן פנה ל-DARK NET, כאשר לאחר ניסיון לא מוצלח עם אחד המוכרים, הוא ביצע מעין "מחקר" בנוגע למוכר אחר כדי להבטיח את איכות המוצר שיקבל. הנאשם החזיק בביתו סמים מסוגים שונים בכמות גדולה, העולה לעין שיעור על צרכי שימוש עצמי.

לצד זאת, מדובר בייבוא שאינו מתוחכם, ואף "תמים", המלמד על חוסר ניסיון בייבוא שכזה או כל ניסיון להסוואתו. ודוקו, אין המדובר באותן עבירות יבוא סם המוכרות מהפסיקה, שלצורך ביצוען נעשה שימוש בבלדר, מזוודות עם דופן כפולה או אף בליעת הסם לשם הברחתו ארצה. מכתב האישום עולה כי הנאשם מסר את פרטיו האישיים ואת כתובת מגוריו באתר האינטרנט שדרכו רכש את הסמים. החבילות ובהן הסמים נשלחו לבית הדואר הסמוך לביתו, והנאשם אסף משם את הסמים והחזיקם בביתו. צוין כי משלוחי הסמים שנעצרו נשלחו כולם לכתובת מגוריו של הנאשם, נשאו את פרטיו האישיים, ונתפסו במכס נתב"ג בטרם הגיעו לביתו של הנאשם.

בנוסף לכך, לא יוחסו לנאשם מעשי סחר או הספקת סמים לאחרים, בתמורה או שלא בתמורה, ולא נמצא בביתו ציוד המעיד על כוונה לסחור בסמים אותם ייבא או כי סחר בהם בפועל, או העבירם לאחר בדרך כלשהי, ובדרך זו נמנעו נזקים פוטנציאליים הכרוכים במעשים שכאלה.

15. **מדיניות הענישה הנוהגת** בעבירות שבוצעו מתחשבת בצורך במאבק בנגע הסם. מנעד הענישה הינו רחב, ותלוי נסיבות ביצוע העבירות, אופן היבוא, סוגי הסם וכמותם.

במסגרת זו תרתי אחר מקרים דומים שבהם נעשה היבוא באמצעות הדואר או חברת שילוח ולא באמצעות בלדר או העברת הסמים את גבולות המדינה בגופו של אדם או בתוך חפצים שהוחזקו ברשותו, כפי שבוצע בחלק מהמקרים שנדונו בפסיקה אליה הפנתה המאשימה.

כך או כך, לרוב הוטלו עונשי מאסר לתקופות ממושכות, לצד ענישה מרתיעה צופה פני עתיד וענישה כלכלית. ראו למשל:

א. ע"פ 3022/15, 2361/15 **טל גרינשפן ואח' נ' מדינת ישראל** (7.11.2016, 16.3.2017) - המערערים הורשעו, לאחר ניהול הוכחות בייבוא סם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית וקשירת קשר לביצוע פשע. המערערים קשרו קשר לייבוא סם מסוכן מסוג קוקאין מפנמה באמצעות חברת שילוח. החבילה, אשר הכילה 200.8 גרם קוקאין, נשלחה אל כתובתו של אחד המערערים, המערער השני אגיע אל ביתו וקיבל לידי את חבילת הסם. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שבין 3-5 שנים מאסר. בית המשפט העליון קיבל את ערעורו של חזיה על גזר הדין וקיצר את עונשו ל- **4 שנות מאסר** (חלף 4.5 שנות מאסר) **ומאסר מותנה**. בעניינו של גרינשפן, ללא עבר פלילי, יתום צה"ל, אשר לקח אחריות מלאה ועבר הליך טיפולי משמעותי הסכימו הצדדים במסגרת הערעור שעונשו יקוצר ל- **6 חודשי עבודות שירות** (חלף 3 שנות מאסר) **וצו מבחן לתקופה של 18**



חודשים.

ב. ע"פ 6533/16 פלונית נ' מדינת ישראל (23.11.2016) - ערעור מטעם הנאשמת על חומרת גזר הדין נדחה. הנאשמת הורשעה על פי הודאתה במסגרת הסדר טיעון בעבירות של קשירת קשר לפשע וייבוא סם. הנאשמת ונאשם נוסף, קשרו קשר לייבא סמים מסוכנים לישראל באמצעות שליחת חבילות בהן הוסלקו הסמים המסוכנים, באמצעות דואר ישראל. בהתאם לקשר, הנאשמת מסרה את שמה וכתובתה על מנת שהחבילה ובה הסמים המסוכנים תגיע לביתה, בתמורה לסכום של 10,000 ₪ עבור כל חבילה. בדרך זו, הועברו באמצעות הנאשמת לנאשם 2 חבילות קוקאין, האחת במשקל לא ידוע והשנייה הכילה 389.23 גרם קוקאין. בנוסף, סיפק הנאשם לנאשמת 10 גרם קוקאין תמורת 4,500 ₪ שהתחייבה לשלם לו. הנאשמת עשתה שימוש משותף עם אחר בסמים ועל רקע זה מכרה בהזדמנויות ספורות כמויות קטנות של סמים מסוג חשיש וקוקאין, וכן רכשה מהנאשם הנוסף קוקאין. בעניינה של הנאשמת נקבע מתחם של 25-45 חודשי מאסר, ובעניינו של הנאשם נקבע מתחם של 30-50 חודשי מאסר ביחס לייבוא 2 חבילות הקוקאין. על הנאשמת בעלת עבר פלילי ישן, ובהתחשב בנסיבותיה האישיות, נגזרו **28 חודשי מאסר, מאסרים מותנים וקנס בסך 6,000 ₪**. על הנאשם, נעדר עבר פלילי, אשר השתלב במסגרת שיקומית נגזרו **36 חודשי מאסר, מאסרים מותנים וקנס בסך 6,000 ₪**.

ג. ע"פ 8340/14 עובדיה לביא נ' מדינת ישראל (10.3.2015) - ערעור מטעם נאשם על גזר הדין התקבל. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון בשתי עבירות של יבוא ובעבירה אחת של סחר בסמים מסוכנים. על פי כתב האישום, הנאשם יצר קשר עם אזרח ארצות הברית וסיכם עמו כי יפעלו לייבא לישראל סם מסוכן מסוג MDMA על מנת להפיצו בישראל. בהתאם לסיכום נשלחו 53 טבליות סם מסוכן מסוג MDMA במעטפה מחו"ל לכתובתו של הנאשם בארץ. הנאשם העביר את הטבליות לאדם אחר על מנת שיבצע בהן עסקאות, ולעצמו רכש 5 טבליות. כעבור כחודש שב הנאשם ורכש 100 טבליות סם נוספות בעלות של 1,000 דולר וסוכם כי הסם ישלח אל הנאשם בדואר מחו"ל. מעטפה שנשלחה מהולנד ובה 152 טבליות סם מסוכן מסוג MDMA נתקבלה בדואר סמוך למקום מגוריו של הנאשם, ושם קיבל את המעטפה לידי. במועדים שונים באותה תקופה מכר הנאשם לכשבעה אנשים לפחות 36 טבליות של סם מסוכן מסוג MDMA במחיר של כ-100 ₪ לטבלייה אחת. בית המשפט המחוזי קבע מתחם של 14-30 חודשי מאסר בגין כל עבירת יבוא ומתחם של 7-14 חודשי מאסר בגין הסחר. עונשו של הנאשם הופחת, בשל מאמצי שיקום שטרם מוצו, ל-**12 חודשי מאסר** (במקום 15 חודשי מאסר), לצד מאסר על-תנאי וקנס כספי.

ד. ע"פ 3449/11 דוד סל נגד מדינת ישראל (12.9.2012) - נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע על-יסוד הודאתו בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, יבוא והספקת סם כמבצע בצוותא, ניסיון להחזקת סם מסוכן שלא לשימוש עצמי והחזקת סם מסוכן לשימוש עצמי. המערער קשר קשר עם אחרים לייבא סם בכמות גדולה מפנמה באמצעות הדואר. אל המערער נשלחה חבילת דואר מפנמה שהכילה 7,106 גרם קוקאין. בנוסף, נתפסו 23.9 גרם של סם מסוג חשיש בחיפוש שנערך בביתו. שירות המבחן המליץ להטיל עליו עונש מאסר בעבודות שירות לאור התרשמותם כי אינו מונע



ממחשבה עבריינית. על הנאשם, שהיה ללא עבר פלילי, נגזר **עונש של 48 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס בסך 10,000 ₪.**

ה. ע"פ 2518/16 **יניב יצחקי נ' מדינת ישראל** (25.12.2016); ת"פ (מח' מרכז) 33888-10-14 **מדינת ישראל נ' ראובן עמית** (12.11.2015) - הנאשמים הורשעו, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות של קשירת קשר וייבוא סמים מסוכנים. הנאשמים קשרו קשר לייבוא סמים מברזיל, הם פעלו להכנת חבילה בברזיל ובתוכה קוקאין נזלי במשקל 710.42 גרם, אשר תמוען לאחר, לכתובת שאינה קיימת. תצלום תעודת הזהות של האחר הועברה, ללא ידיעתו של האחר, מנאשם 1 לנאשם 2, והאחרון אסף אותה. נקבע כי מתחם העונש ההולם הוא 3.5 - 5.5 שנות מאסר. על נאשם 1 נגזרו **4 שנות מאסר, מאסר מותנה וקנס בסך 10,000 ₪.** בערעור על גזר הדין, בית-המשפט העליון ציין, כי יש ליתן משקל לא מבוטל לכך שהתפקיד המרכזי בפרשה שמור לראובן, אשר הסתתר מאחורי אנשים נעדרי עבר פלילי, לתסקיר החיובי ממנו ניתן ללמוד על פוטנציאל שיקומי ממשי ולמצוקה המשפחתית הקשה של המערער, והפחית את עונשו של נאשם 2 (יצחקי) ל-**30 חודשי מאסר** (חלף 42 חודשים שנגזרו עליו בבית המשפט המחוזי), **מאסר מותנה וקנס בסך 10,000 ₪.**

ו. ע"פ 10635/08 **ציון נעים נ' מדינת ישראל** (13.12.2010) - נדחה ערעורו של הנאשם הן על הכרעת הדין והן על חומרת העונש. הנאשם הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, ייבוא סם מסוכן וניסיון להחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית. הנאשם קשר קשר עם אחרים לייבוא לישראל סם במשלוח דואר מחו"ל. בחבילה נשלחו 24,738 טבליות MDMA. על הנאשם, אשר סירב לקבל אחריות על מעשיו, ניסה לטפול אשמה על קרוביו, התנהגותו לאורך ההליך הותירה רושם קשה ושלילי, והוא נמנע מלהביע חרטה או להכיר בפסול שבמעשיו, נגזרו **6 שנות מאסר, מאסר מותנה וקנס בסך 15,000 ₪.**

ז. ת"פ (מח' מרכז) 6788-06-16 **מדינת ישראל נ' עדי בנעטייה** (14.6.2018) - הנאשמת הורשעה על יסוד הודאתה במסגרת הסדר טיעון, לאחר שנשמעו מרבית הראיות, בעבירות של ייבוא סם מסוכן בצוותא וקשירת קשר לביצוע פשע. הנאשמת מסרה לאחרים את כתובתה כיעד למשלוח חבילת סמים מהולנד. החבילה הכילה 2.565 ק"ג קוקאין, מוענה לכתובתה של הנאשמת ונשלחה על שמה. הנאשמת הגיעה לסניף הדואר, הציגה את שובר הדואר, דרשה את החבילה וקיבלה אותה. נקבע מתחם עונש הולם בטווח 18-48 חודשי מאסר. הנאשמת הייתה בת 19 במועד ביצוע העבירות, נעדרת עבר פלילי, והתמודדה עם בעיות רפואיות משמעותיות. בשל הליך שיקום משמעותי, חרג בית המשפט מהמתחם ונגזרו על הנאשמת **6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה, קנס בסך 25,000 ₪ וצו מבחן למשך שנה.**

ח. ת"פ (מח' מרכז) 376-10-16 **מדינת ישראל נ' אזרן** (1.2.2018) - הנאשמת ואחיה הורשעו על יסוד הודאתם במסגרת הסדר טיעון. אחיה של הנאשמת, הודה והורשע בעבירות של קשירת קשר



לפשע ויבוא סם מסוכן, ועל בסיס הסדר טיעון סגור נדון ל-40 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס בסך 10,000 ₪. הנאשמת הורשעה על יסוד הודאתה בעבירה של יבוא סם מסוכן. על פי עובדות כתב האישום, אחיה של הנאשמת, קשר קשר עם אחר לייבא לישראל סמים מבליגה. סוכם כי חבילה המכילה 951 גרם קוקאין תישלח על שמה וכתובתה של הנאשמת והיא תקבל לידיה את הסמים. נקבע כי מתחם עונש הולם שבין 22-48 חודשי מאסר. על הנאשמת, ללא עבר פלילי, אשר הביעה חרטה ומטופלת בילדיה, נגזרו **22 חודשי מאסר בפועל ומאסרים מותנים**.

ט. ת"פ 16863-10-16 (מח' ת"א), **מדינת ישראל נ' מיכאל דריגנט ואח'** (31.10.2017), הורשעו שניים מהנאשמים בעבירה של יבוא סם. לפי כתב האישום ארבעת נאשמים קשרו קשר לפשע. נאשם 4 טס לפרו ובידיעתו, רכש אחר, 1,376.83 גרם של סם קוקאין. על דעתו של נאשם 4 ובידיעתו, הסליק האחר את הסם בדפנותיה של תיבת עץ, אותה מילא בחפצים שונים וארז אותה בחבילה, ושלח אותה מפרו, באמצעות הדואר, לכתובתו של נאשם 1 בישראל, על-פי הפרטים שנמסרו לו על-ידי נאשם 4. לאחר שובו של נאשם 4 לישראל, שוחחו נאשמים 1, 2 ו-4, בינם לבין עצמם, מספר רב של פעמים, על מנת לתאם את איסוף החבילה מהדואר על ידי נאשם 1 והעברתה לידי נאשם 4. עם הגעת החבילה לישראל, אותרה במכס נתב"ג והועברה למשטרה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם העונש ההולם בגין נסיבות העבירה שבה הורשע נאשם 2, שבין **18 ל-48 חודשי מאסר בפועל**; ואילו מתחם העונש ההולם בגין נסיבות העבירה ביחס לנאשם 4, **בין 3 ל-7 שנות מאסר בפועל**. הנאשם 2 בשל נסיבות חיים מורכבות וגילו הצעיר, בעל עבר באלימות, **נדון ל-18 חודשי מאסר, מאסר מותנה וקנס בסך 5,000 ₪**; ונאשם 4 בעל עבר פלילי בעבירות סמים **נדון ל-4 שנות מאסר, מאסר מותנה וקנס בסך 8,000 ₪**.

י. ת"פ (מח' חי') 69783-10-18 **מדינת ישראל נ' קארין אברמסון** (7.6.2020) - הנאשמים הורשעו על יסוד הודאתם במסגרת הסדר טיעון. נאשמת 1 הורשעה בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, יבוא סם (3 עבירות), ניסיון להחזקת סם שלא לצריכה עצמית, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית ושימוש במסמך מזויף. הנאשמת קשרה עם אחרים קשר לייבא סמים לישראל מהולנד, ולצורך מימושו סוכם כי הסמים ישלחו אל הנאשמת בדואר. הנאשמת עשתה שימוש בשם בדוי ובטלפון מבצעי לצורך שליחת 3 חבילות המכילות סם וכן בתעודת זהות מזויפת עם השם הבדוי לצורך איסוף החבילות מהדואר. שלוש החבילות הכילו בסך הכל 3,018 טבליות MDMA, 302.22 ג' MDMA-98.33. נוסף לסמים שהובאו בחבילות, נתפסו בדירתה של הנאשמת 159 טבליות MDMA, 649 טבליות 2CB, 927 ריבועי LSD, 139.28 גרם קנבוס, 9.29 ג' דימתילטרפטאמין, וכן כמות גדולה של קפסולות ריקות ו-221 בקבוקונים ריקים. נקבע מתחם ענישה של 24 - 60 חודשי מאסר. הנאשמת ללא עבר פלילי, חדלה מצריכת סמים, קיבלה אחריות למעשיה והביעה חרטה. על הנאשמת נגזרו **24 חודשי מאסר, מאסרים מותנים וקנס בסך 8,000 ₪**.

יא. ע"פ 9979/08 **רפי בודרם נ' מדינת ישראל** (21.4.2009) - ערעורו של הנאשם על חומרת העונש נדחה. הנאשם הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה



עצמית. הנאשם נמצא מחזיק בכיסו ובמקום מגוריו 242 טבליות MDMA וכ-1.98 גרם חשיש. נגזרו על הנאשם **24 חודשי מאסר, מאסר מותנה ופסילה.**

יב. ת"פ (מח' ב"ש) 5775-02-18 **מדינת ישראל נגד אלי תורג'מן** (1.11.2018) - הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של סיוע לייבוא סם מסוכן, החזקת סם מסוכן וזיוף מסמך בנסיבות מחמירות. הנאשם סייע לאחר להזמין, תחת שם מזויף ולכתובת בעיר דימונה, חבילה ובה הוטמנו 8439 כדורי סם מסוכן מסוג MDMA. כשהגיעה החבילה לסניף הדואר, ביקש הנאשם מנהג מונית כי יאסוף את החבילה מהדואר תחת יפוי כוח מזויף, ותמורת תשלום. נהג המונית אסף את החבילה והעביר אותה לנאשם, וכשהנאשם גילה כי הנהג נעצר, ניסה הנאשם להשליך את החבילה מרכבו אך נעצר בעודו עושה כן. בית המשפט קבע כי מעשי הנאשם היו מתוכננים, וחלקו בעבירות, על אף שתרם תרומה של ממש להוצאתן לפועל, אינו העיקרי - וקבע **מתחם עונש שנע בין 2.5 ל-5 שנות מאסר בפועל.** הנאשם, בעל עבר פלילי, שיתף פעולה ואף הפליל את המעורב העיקרי בפרשה. מהתסקיר עלה, כי במצבים מסוימים עלול הנאשם לפעול בדרכים לא חוקיות על מנת לרצות את האחר. על הנאשם הושת עונש של **36 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וחילוט כספים.**

יג. ת"פ (מח' מרכז) 11608-07-16 **מדינת ישראל נ' אהרון היימפלד** (6.1.2019) - הנאשם הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירה של סיוע לייבוא סם מסוכן. הנאשם נתפס בנתב"ג כשברשותו מזוודה שהכילה 13,189 טבליות MDMA ואבקת סם MDMA במשקל 1,301.44 גרם. נקבע כי מתחם העונש ההולם הוא 24-42 חודשי מאסר בפועל. בשל הליך שיקום משמעותי ויוצא דופן, נגזרו על הנאשם **6 חודשי מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות, מאסרים מותנים, צו מבחן לתקופה של 12 חודשים וקנס בסך 12,000 ₪.**

יד. ע"פ 8731/12 **דניאל דניאלי (לוגסי) נ' מדינת ישראל** (11.4.2013) - ערעורו של הנאשם על גזר הדין נדחה. הנאשם הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בהחזקה ושימוש בסם שלא לצריכה עצמית, שיבוש מהלכי משפט והפרעה לשוטר וזאת במסגרת שני אישומים. הנאשם נסע יחד עם אחר, כשהוא מחזיק חבילה ובה 992 טבליות MDMA. לאחר שהרכב עורר את חשדם של שוטרים שנסעו במקום הם סימנו לו לעצור. הנהג המשיך בנהיגה והנאשם השליך את החבילה שהייתה ברשותו. לאחר מעצרו, נערך חיפוש בביתו של הנאשם ונמצאו 92.8 גרם חשיש ו-500 ריבועי LSD. בית המשפט דחה את הערעור על גזר הדין והותיר את העונש שגזר בית המשפט המחוזי על כנו- **22 חודשי מאסר ומאסר מותנה.**

טו. ת"פ 12306-02-16 **פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נ' דניאל לוגובינסקי** (2.4.2017) - הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות של החזקת סם שלא לצריכה עצמית, החזקת סם לצריכה עצמית והחזקת כלים המשמשים להכנת סם או צריכתו. על פי עובדות כתב האישום, הנאשם החזיק בדירתו 145 ריבועי LSD, 0.9162 גרם קוקאין ושני משקלים אלקטרוניים. בנוסף, בעת שנעצר, החזיק 0.1444 גרם קוקאין. נקבע מתחם של 9-22 חודשי מאסר. על הנאשם נגזרו **16**



חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים, קנס בסך 4,000 ₪, פסילה ל-6 חודשים ופסילה על תנאי. הנאשם חזר בו מערעורו בהמלצת בית המשפט ולכן ערעורו נדחה (עפ"ג (מח' ת"א) 26683-05-17 לוגובינסקי נ' פרקליטות מחוז תל אביב פלילי (19.12.2017)).

16. מכל המקובץ, ובשים לב לכמויות הסם ולסוגיו, היעדר תמורה כספית והיות שהעבירות בוצעו על ידי הנאשם לבדו, סבורני כי **מתחם העונש ההולם**, למכלול העבירות שביצע הנאשם, הן ליבוא הסמים והן להחזקתם, בנסיבות ביצוען, הינו בטווח של **20 עד 48 חודשי מאסר בפועל**, לצד ענישה מרתיעה צופה פני העתיד וענישה כלכלית.

קביעת העונש המתאים לנאשם

17. לאחר קביעת מתחם העונש ההולם לעבירה בה הורשע הנאשם, יש לקבוע את העונש המתאים לו, בהתאם לסעיף 40א לחוק העונשין. בגזירת העונש המתאים לנאשם שלפניי יש מקום להתחשב בנסיבותיו האישיות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה. נסיבות אלה נלמדות, בין היתר, מן האמור בתסקירי שירות המבחן, טיעוני הצדדים לעונש, עברו פלילי ודברי הנאשם בבית המשפט. בדרך זו חידד תיקון 113 לחוק העונשין את הצורך בהמשך נקיטת שיטת ענישה אינדיבידואלית, הבוחנת נסיבותיו של כל מקרה ואדם והמובא לדין (ע"פ 433/89 **אטיאס נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(4) 170; ע"פ 5106/99 **אבו ניג'מה נ' מדינת ישראל**, פ"ד נד(1) 350; רע"פ 3173/09 **פראגין נ' מדינת ישראל** (5.5.2009)).

תסקירי שירות המבחן

18. בעניינו של הנאשם הוגשו שלושה תסקירים, ואלה עיקרי הדברים:

18.1 **תסקיר הראשון**, מיום 28.11.2019, אשר הוגש טרם צירוף התיק הנוסף שהוגש נגד הנאשם. על פי התסקיר, הנאשם בן 24, יליד רוסיה, עלה ארצה בשנת 2014, במסגרת תכנית סל"ה מטעם הסוכנות היהודית. ציין את רצונו לעלות לישראל עוד מגיל צעיר ממניעים ציוניים. אחיו של הנאשם עלה ארצה מספר שנים לפניו, אך לאחר עליית הנאשם לארץ, הוא עבר להתגורר עם משפחתו בארה"ב.

עם תום תכנית סל"ה, התגייס הנאשם לצה"ל ושירת שירות צבאי מלא בחיל האוויר וזכה לשבחים ממפקדו על תפקודו ותרומתו. מחוות דעת שהציג הנאשם בפני שירות המבחן, מטעם מפקדו, עלה כי הוא היה "חייל חרוץ, בעל מוסר עבודה גבוה המתפקד היטב בתנאי עומס ולחץ, תוך שיתוף פעולה עם צוותו".



הנאשם הוכר בצה"ל כ"חייל בודד", ובמקביל לשירות הצבאי, עבד לפרנסתו במלצרות, ונכון למועד עריכת התסקיר, הוא שימש מזה כ-7 חודשים כאחראי משמרת בפיצרייה. מחוות דעת מטעם מעסיקו שהציג הנאשם בפני שירות המבחן עלה כי הינו "עובד חרוץ, אחראי המגיע להישגים טובים ומהווה דוגמא ומופת לעובדיו, על כן צפוי לצאת לקורס סגני מנהלים בהמשך".

בהתייחסותו לעבירות, מסר הנאשם כי הן בוצעו זמן קצר לאחר שחרורו משירותו הצבאי, טרם השתלב בעבודה, על רקע היעדר סדר יום ומסגרת, אשר יצר בו תחושת של בלבול ובדידות בשל ריחוקו ממשפחתו, ניתוקו מחבריו מהשירות הצבאי והיעדרותו של שותפו לדירה לשעות רבות. הנאשם מסר כי לאחר מספר ימים של צריכת סמים מסוגים שונים, מתוך רצון לספק את סקרנותו ולהפיג תחושותיו הקשות, התוודע לאתר רכישת סמים מחו"ל במחיר זול וללא התערות עם חברה שולית. לדבריו, ייבא את הסמים, ללא כוונות למכרם. הנאשם ביטא תחושות של בושה ותסכול נוכח שיקול דעתו הלקוי ופנייתו לצריכת סמים. לדבריו התנהגות זו אינה משקפת את צורת הבילוי של סביבתו החברית והמשפחתית. הנאשם מסר כי לא גילה תובנה לחומרת מעשיו בעת ביצוע העבירות, אלא פעל באופן אימפולסיבי וללא מחשבה על הבעייתיות הכרוכה במעשיו.

הנאשם שיתף כי הוא צורך אלוהול מאז היותו בן 17, אך בנסיבות חברתיות בלבד ובאופן מזדמן. הוא החל לצרוך סמים רק לאחר שחרורו מהצבא, לבדו, כפי המתואר לעיל. לדבריו, מאז מעצרו בהליך זה הוא לא צרך סמים כלל ושלל תלות בסם. תוצאות בדיקות השתן שמסר בשירות העידו על אי שימוש בסמים. שירות המבחן לא התרשם מבעייתיות בתחום זה המצריכה התערבות ייעודית.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם גדל והתפתח במסגרת משפחתית מתפקדת ולאורך השנים התנהל באופן תקין במסגרות החינוכיות והתעסוקתיות. לאחר עליית הנאשם ארצה, הוא הצליח להתמודד באופן מקדם עם קשיים שחווה, בעיקר קשיי הסתגלות, תחושות בדידות וריחוק ממשפחתו. בחודשים שקדמו לביצוע העבירות, התדלדלו משאביו הרגשיים, והוא התקשה להתמודד באופן אדפטיבי עם היעדר השתייכות למסגרת וקשייו בביסוס שגרת יום. שירות המבחן התרשם כי התנהלות הנאשם מאופיינת בטשטוש ודפוסי הסתרה, אף אל מול הקרובים אליו, בניסיון לשמר כלפיהם פסאדה מתפקדת וחיובית. על אף חומרת האישומים, שירות המבחן העריך כי הנאשם אינו מאופיין בדפוסים עברייניים מופנמים וכי בשלב זה עליו להשתלב בטיפול אשר יגביר את יכולתו לביטוי רגשי ישיר ויסייע לו ברכישת כלים להתמודדות עם רגשותיו הקשים באופן מקדם.

שירות המבחן הביא בחשבון את גורמי הסיכון, שעיקרם חומרת העבירות והיעדרם של גורמי תמיכה משמעותיים, יציבים ומכוונים המעורבים בחיי היום יום של הנאשם. מנגד, הובאו בחשבון גורמי הסיכון, שעיקרם לקיחת האחריות מצד הנאשם על מעשיו; היעדר דפוסי התנהגות ומחשבה עברייניים; ניקיון משימוש בסמים והיעדר עבר פלילי. כמו כן, שירות המבחן התרשם מיכולותיו האישיות הטובות של הנאשם, התנהלותו היציבה והמסתגלת במסגרות חיו, השתלבותו במסגרת תעסוקתית, התפתחותו



במשפחה נורמטיבית, מתפקדת ושומרת חוק. צוין כי הנאשם הביע נכונות להשתלב בהליך טיפולי. בשקלול כל האמור העריך שירות המבחן כי ככל שהנאשם ישולב בהליך טיפולי יופחת הסיכון להישנות התנהגות שולית מצדו.

שירות המבחן המליץ להטיל על הנאשם ענישה מוחשית בדרך של מאסר שירוצה בעבודות שירות, לצד צו מבחן למשך שנה על מנת לשלב בהליך טיפולי פרטני. בדרך זו, כך נימק שירות המבחן, תוטל על הנאשם ענישה קונקרטיה ומוחשית, ובה בעת תתאפשר השתלבותו בטיפול ובשוק העבודה.

18.2 תסקיר שני, מיום 1.3.2020, ממנו עלה כי בתקופה שחלפה מאז התסקיר הראשון, הנאשם השתלב בטיפול פרטני חד שבועי בשירות המבחן החל מחודש דצמבר 2019. נמסר כי הנאשם מתמיד להגיע לטיפול באופן סדיר, משתף בפתיחות ובכנות בקשייו ומגלה יכולת טובה לבחינה עצמית מעמיקה של התנהלותו השולית. הנאשם שיתף בתחושות הבדידות והתלישות המלוות אותו מאז ילדותו, לרבות מאז עלייתו ארצה וזאת על רקע מוצאו מרוסיה. צוין כי במהלך הטיפול הגיע הנאשם לתובנות משמעותיות באשר לנסיבות שהביאוהו לצורך סמים, אשר סייעו לו להימנע מהתמודדות עם רגשות עצב ובדידות וסייעו לו להימנע מהצורך להתנהל באופן בוגר ועצמאי. הנאשם שיתף כי במהלך התקופה בה החל לצרוך סמים, הוא עשה זאת במודע, למרות העמדות השליליות שהיו לו לגבי שימוש בסמים, וזאת בהיעדר כלים להתמודדות מקדמת עם המשבר הרגשי שבו היה נתון והקושי לשתף את סביבתו במצוקתו. שירות המבחן התרשם כי בניגוד למצבו בתחילת הקשר הטיפולי, הנאשם מסוגל עתה לבחון את מצבו לעומק ובפרספקטיבה רחבה יותר, תוך מודעות רבה יותר לחוויות הדחייה והיעדר השייכות המלוות אותו לאורך חייו.

מבדיקות שתן עלה כי הנאשם נמנע מצריכת סמים, ולא נפתחו נגדו תיקי מב"ד נוספים.

שירות המבחן התרשם כי טרם מוצה ההליך הטיפולי וניכר שיש ביכולתו של הנאשם להיתרם מהטיפול ולהיעזר בו באופן שעשוי להפחית את הסיכון בעניינו. לאור חיזוק ההתרשמות כי הסתבכות הנאשם נבעה מקשייו הרגשיים ולא מקיומם של דפוסים עברייניים או התמכרויות, וחרף חומרת מעשיו, שירות המבחן המליץ כי תוטל על הנאשם ענישה שתאפשר לו לסיים את ההליך הטיפולי. לאור זאת שב שירות המבחן על המלצתו להטיל על הנאשם צו מבחן לתקופה של שנה, עבודות שירות וענישה מותנית.

18.3 תסקיר שלישי, מיום 15.3.2020, שב שירות המבחן ופירט על אודות השתלבותו של הנאשם במסגרת הטיפולית, וכי הוא מתמיד להגיע, משתף פעולה ונתרם מהטיפול. צוין כי בדיקות השתן שניתנו מטעם הנאשם נמצאו נקיות משרידי סם. שירות המבחן שב על התרשמותו כי טרם מוצה ההליך הטיפולי וניכר כי יש ביכולתו של הנאשם להיתרם מהטיפול ולהיעזר בו באופן שעשוי להפחית את הסיכון בעניינו. שירות המבחן שב על המלצתו להטיל על הנאשם ענישה שתאפשר לו לסיים את ההליך הטיפולי במסגרת השירות, והטיל עליו ענישה קונקרטיה ומוחשית בדרך של מאסר שירוצה



בעבודות שירות, צו מבחן וענישה מותנית.

חוות דעת הממונה על עבודות השירות

19. ביום 27.7.2020 התקבלה חוות דעת מטעם הממונה על עבודות השירות, לפיה הנאשם נמצא מתאים וכשיר לרצות עונש מאסר בדרך של עבודות שירות.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

20. לחובת הנאשם יש לציין את חומרת העבירות שביצע, תוצאותיהן ההרסניות ומדיניות הענישה עליה עמדתי לעיל. מכאן, יש להביא בכלל חשבון את שיקולי הרתעת היחיד והרבים, בעיקר נוכח הקלות שבה מבוצעות עבירות כגון אלה בהן הורשע הנאשם וההשלכות החברתיות הקשות הכרוכות בביצוען. לא אחת נפסק כי בעבירות סמים יש לתן משקל בכורה לאינטרס הציבורי (ע"פ 5265/95 **מנשה נ' מדינת ישראל** (23.1.1996)).

21. לזכות הנאשם הבאתי בכלל חשבון את הודאתו במיוחס לו בכתב האישום ובתיק הנוסף שצורף, לקיחת האחריות על מעשיו, שיתוף הפעולה עם המשטרה מעת שנחקר, שיתוף פעולה עם שירות המבחן, הליך השיקום המשמעותי שעבר, נסיבות חייו אשר הובילו אותו לשימוש בסם, הבעת הצער והחרטה, גילו הצעיר (יליד 1995) עברו הפלילי הנקי והיחסכון בזמן השיפוטי.

התרשמתי מדברי הנאשם ובת זוגו, כמו גם מתסקירי שירות המבחן, כי הנאשם שואף לנהל אורח חיים נורמטיבי ותקין, שומר על יציבות תעסוקתית ומצליח בעיסוקו. התרשמתי כי אירועי כתב האישום אינם מאפיינים את אורחות חייו של הנאשם, בהינתן שהעבירות בוצעו בפרק זמן קצר של כשלושה חודשים בלבד, כאשר על פי עדותו, לא צרך סמים קודם לכן, ובעקבות מעצרו חדל מצריכת סמים, דבר העולה בקנה אחד עם התרשמות שירות המבחן ומבדיקות שתן שמסר. נהיר כי הנאשם הפנים את חומרת מעשיו, הכיר בטעותיותיו, קיבל אחריות מלאה על מעשיו וביטא צער וחרטה כנה על מעשיו.

הנאשם עלה ארצה לבדו ממניעים ציוניים כדי לשרת בצבא. הנאשם השלים בהצלחה שירות צבאי בחיל האוויר וזכה לשבחים על פועלו. הנאשם השתחרר משירותו הצבאי כחייל בודד, חי לבדו בישראל, לאחר שגם אחיו עזב את הארץ, ללא כל מסגרת תומכת, ללא סיוע כלכלי, ועל רקע משבר של קשיי הסתגלות, תחושות בדידות וריקנות, הגיע לצריכת סמים בתדירות גבוהה, אך למשך תקופת זמן קצרה. הנאשם הכיר בפסול ובחומרת במעשיו ונרתם להליך טיפולי בחסות שירות המבחן. הנאשם שיתף פעולה באופן מלא במסגרת הטיפולית וניכר כי נתרם מהטיפול ועבר כברת דרך משמעותית, תוך קבלת כלים להתמודדות עם מצבים



דומים בעתיד. לאחר שחרורו ממעצר החל הנאשם לעבוד ברשת דומינוס פיצה, תוך שהקפיד למלא אחר התנאים המגבילים שהוטלו עליו, וזכה לשבחים ממעסיקו, התקדם לתפקיד ניהולי, וכעבור פרק זמן קצר קיבל על עצמו אחריות לנהל סניף פיצה המונה כ-25 עובדים. ממכתבי מעסיקו ומדברי הנאשם ניכר כי מתוכנן עבורו מסלול קידום למשרות ניהוליות בכירות. התרשמתי מדברי הנאשם כי תקופת מעצרו, שנמשכה למעלה משלושה חודשים, הותירה בו חותם של הרתעה וסייעה לו להפנים את חומרת מעשיו, ומאז חדל כליל מצריכת סמים. שירות המבחן כאמור התרשם באופן חיובי למדי מהנאשם, והעריך כי הנאשם אינו מאופיין בדפוסים עברייניים מופנמים. כפי שצוין, שירות המבחן התרשם מיכולותיו האישיות הטובות של הנאשם, התנהלותו היציבה והמסתגלת במסגרות חיון, השתלבותו במסגרת תעסוקתית, התפתחותו במשפחה נורמטיבית, מתפקדת ושומרת חוק. הנאשם מנהל כיום מערכת זוגית יציבה עם בת זוגו, השניים מתגוררים יחדיו והנאשם מצליח בעבודתו. הנאשם הביע רצון להשתלב בלימודים אקדמאיים גבוהים ולהתקדם בעבודתו.

ניכר, הן מדברי הנאשם והן מהמלצות שירות המבחן, כי הנאשם מצוי בעיצומו של הליך שיקומי טיפולי רגשי ונפשי מוצלח, אשר טרם מוצה, אך עד כה תורם רבות לנאשם ומפחית את הסיכון להישנות ביצוע עבירות מצד הנאשם. הנאשם חש מורתע מההליך הפלילי שננקט נגדו, דבר אשר בא לידי ביטוי, בין היתר, בשיתוף פעולה מלא עם המשטרה, הקפדתו על תנאי שחרורו, שיתוף פעולה עם שירות המבחן ולקחת אחריות על מעשיו, מבלי שבית המשפט נדרש לשמוע עדים או להיחשף לראיות. בשים לב לגילו הצעיר של הנאשם, עברו הנקי, העדר מסגרת משפחתית תומכת, בדידותו בישראל (מלבד בת זוגו שהגיעה ארצה לאחר מעצרו), והערכה כי הנאשם החל לצרוך סמים על רקע מצוקה רגשית, הרי שקיים חשש ממשי כי מאסרו של הנאשם מאחורי סורג ובריח יקטע את שיקומו ויגביר את הסיכוי להתדרדרות מחודשת במצבו, דבר שיפגע לא רק בנאשם עצמו אלא באינטרס הציבורי לשקם את הנאשם ולהרחיקו מהישנות עבירות דומות.

22. מקרה זה מדגים את המתח שבין חומרת העבירות המצדיקות ככלל השתת מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח, לבין נסיבותיו האישיות של הנאשם ונסיבות ביצוע העבירות, לצד רצונו להשתקם ולפתוח פרק חדש בחייו, הנוטים לכיוון הימנעות מהשתת מאסר בפועל, באופן שיגדע את מאמצי שיקומו.

לאחר לא מעט לבטים, נחה דעתי כי בנסיבות דנא יש לעודד את הנאשם להמשיך בנתיב השיקומי ולחזק ידיו בדרך חייו החדשה. ברי כי אם יתמיד הנאשם בדרכו זו, ייתרם לא רק הוא עצמו, אלא גם החברה תצא נשכרת. בנסיבות אלה, הקלה בעונש במקרה דנא, תהווה תמריץ חיובי לנאשם להתמיד בדרך חיים נורמטיבית.

23. לאור האמור, באתי למסקנה כי בנסיבותיו של הנאשם יש הצדקה לחרוג לקולה ממתחם הענישה ההולם בשל שיקולי שיקום, באופן שיוטל עליו עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות לתקופה המרבית האפשרית בחוק, לצד עונשים נלווים.

בהתאם לסעיף 40ד לחוק העונשין, רשאי בית המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם שנקבע ולגזור את



עונשו של נאשם בהתאם לשיקולי שיקומו, אם מצא כי "הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם". לשם כך, נקבע כי יש להצביע על פוטנציאל שיקומי גבוה (ע"פ 1903/13 עיאשה נ' מדינת ישראל (14.7.2013); ע"פ 5146/14 עדי אורן נ' מדינת ישראל (05.02.15); ע"פ 4944/15 חסדי חן שרעבי נ' מדינת ישראל (04.02.16)).

לעניין המקרים בהם יש לסטות ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, קבעה כב' השופטת דפנה ברק ארז, בדעת רוב, בע"פ 6637/17 אליזבת קרנדל נ' מדינת ישראל (18.04.2018), בין היתר, את הדברים הבאים:

"אכן, את סעיף 40ד(א) לחוק העונשין יש ליישם בזהירות. עם זאת, יש לתת לו משמעות מעשית. חשוב לשים לב כי המחוקק הקנה שיקול דעת רחב לבית המשפט ביישומו של הסעיף וכי נקודת המוצא בהפעלתו היא העדפתם של שיקולי שיקום (ראו: אורן גזל-אייל 'חריגה ממתחם העונש ההולם' ספר דורית ביניש 539, 546 (קין אזולאי ואחרים עורכים, 2018) (להלן: גזל-אייל)). אכן, לא מתפוגגים מאליהם שיקולי ההלימה גם כאשר חלים שיקולי השיקום. אולם, יש להקפיד על כך שהבחירה בעונש לא תפגע באופן ממשי בסיכויי השיקום (שם, בעמ' 550-551). ... התנאי שמציב סעיף 40ד(א) לחוק העונשין לחריגה ממתחם העונש ההולם הוא קיומו של הליך שיקום שהסתיים או 'סיכוי של ממש [שהנאשם] ישתקם'. על מנת לעמוד בתנאי זה על הנאשם להציג עובדות וראיות לסיכויי השיקום, להבדיל מטענות בעלמא (יניב ואקי ויורם רבין 'הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה: תמונת מצב והרהורים על העתיד לבוא' הפרקליט נב 413, 446 (התשע"ג); גזל-אייל, בעמ' 546). את התשתית העובדתית להוכחת סיכויי השיקום ניתן לגבש באמצעים ראייתיים שונים, ובראשם התסקיר של שירות המבחן. באילו נסיבות יכיר בית המשפט בקיומו של סיכוי של ממש לשיקום באופן שיצדיק חריגה ממתחם העונש? עד כה לא ניתנה בפסיקה תשובה מחייבת וכוללת לשאלה זו, ומטבע הדברים יש להתחשב בכל מקרה על נסיבותיו. בקווים כלליים ניתן להצביע על כך שהפעלת הסמכות בסעיף 40ד אינה מוגבלת לעבירות קלות בלבד (ראו למשל: ע"פ 779/15 פלוני נ' מדינת ישראל (12.4.2015) (להלן: ע"פ 779/15); ע"פ 3381/16 אלקרינאוי נ' מדינת ישראל (10.7.2016) (להלן: --- סוף עמוד 10 --- עניין אלקרינאוי); ע"פ 5611/16 סלב נ' מדינת ישראל (14.9.2017) (להלן: עניין סלב); ע"פ 1288/17 מדינת ישראל נ' שנהר (3.10.2017) (להלן: עניין שנהר)). במקרים קודמים שבהם נדרש בית המשפט להעריך את סיכויי השיקום במסגרת סעיף 40ד לחוק העונשין הובאו בחשבון, בין היתר, השיקולים המרכזיים הבאים: המוטיבציה שהפגין האדם שהורשע להשתקם; הליך של גמילה מהתמכרות שהוא עובר; השתלבות מוצלחת בהליכים טיפוליים שונים; אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה; הבעת חרטה כנה על המעשים והפגנת אמפתיה כלפי נפגעי העבירה (ע"פ 7459/12 שיבר נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (20.6.2013); ע"פ 779/15, בפסקה 11; עניין אלקרינאוי, בפסקה 12; עניין סלב, בפסקאות 16-17; עניין שנהר, בפסקה 24). חשוב להבהיר: אין מדובר ברשימה ממצה של שיקולים, והתקיימותו של שיקול זה או אחר אינה מצדיקה בהכרח חריגה ממתחם העונש משיקולי שיקום. טעם עיקרי לכך הוא שחלק מהשיקולים שהוזכרו לעיל מובאים ברגיל בחשבון במסגרת קביעת העונש בתוך המתחם (ראו: סעיף 40



לחוק העונשין). עם זאת, ומבלי לקבוע מסמרות, ניתן לציין ששילוב בין שינוי מהותי בהתייחסות הרגשית לאירוע העבירה המתבטא בנטילת אחריות, כפרה והבעת אמפתיה לנפגעי העבירה לבין אינדיקציות אובייקטיביות לקיומו של תהליך שיקומי-טיפול מוצלח וחזרה לדרך הישר, עשוי להצביע על 'סיכוי של ממש לשיקום' כלשונו של סעיף 40ד(א). דברים אלה זוכים למשנה חיזוק מקום בו מדובר באדם צעיר נעדר עבר פלילי (עניין סלב, בפסקה 16).

24. כאמור, הנאשם משתף פעולה באופן מלא עם שירות המבחן ומהתרשמותו, כפי שגם עלה מדברי הנאשם ובת זוגו, ניתן לומר שתהליך השיקום נושא פרי. עדיין מוקדם לברך על המוגמר. הנאשם אינו נהנה מתמיכה משפחתית רחבה ומכאן החשיבות להימצאותו במסגרת טיפולית ארוכת טווח בחסות שירות המבחן. הנאשם עלה בגפו ארצה, בגיל צעיר, ממניעים ציוניים על מנת לשרת בצה"ל, והשלים שירות מוצלח בצבא. גם כעת, לאחר הסתבכותו של הנאשם בפלילים נשוא הליך זה, עולה כי הנאשם שואף לקיים אורח חיים נורמטיבי, שומר על יציבות תעסוקתית, מתקדם בעבודתו וזוכה לשבחים על תפקודו. הנאשם מנהל משק בית משותף עם בת זוגו. כל זאת, תוך הקפדה על התנאים המגבילים שהוטלו עליו. הנאשם משתף פעולה באופן רציני בתהליך הטיפול, מגלה מוטיבציה להתמיד בטיפול, ומכיר בחשיבותו, כפי שהדברים קיבלו ביטוי בתסקירי שירות המבחן. התרשמתי כי הטיפול משמש לנאשם משאב משמעותי, תורם לתפקודו במישורים רבים, מביא אותו לתחושה של יציבות, אחריות, דחיית סיפוקים, וקבלת החלטות לגבי עתידו באופן שקול ומותאם. יצוין כי הנאשם הביע את רצון להתקדם בעבודתו ולרכוש השכלה בתחום הנדסת מכונות. הנאשם מתמיד בצער ובחרטה כנה על התנהגותו השולית בעת ההיא, וכיום, על-פי בדיקות שתן שניתנו מטעמו לאורך כל התקופה מאז מעצרו, הוא נקי משרידי סמים. לפי שירות המבחן, הנאשם נמצא עדיין בסיכון, ונדרש המשך תהליך הטיפול, אך הערכת שירות המבחן כי ישנם סיכויים גבוהים לשיקומו. מכאן המלצת שירות המבחן להקל בעונשו ולהסתפק בעבודות שירות, מאסר מותנה וצו מבחן שיבטיח את המשך דרכו של הנאשם בנתיב השיקומי.

25. אין ספק, חומרת מעשיו של הנאשם כמפורט בכתב האישום ובהליך הנוסף שצורף, ופגיעתם הרעה של עבירות הסמים ביחידים ובציבור, מחייבים גמול עונשי, שישקף את הסלידה שחשה החברה ואת הוקעתם של מעשים כגון אלה. לצד זאת, על בסיס הטעמים שמניתי הקשורים בנסיבותיו האישיות של הנאשם, נחה דעתי כי ראוי להעדיף בעניינו ענישה צופה פני שיקומו, להימנע ממתיחת מלוא שורת הדין למולו, ולהשיג את מטרות הענישה באמצעות השתת רכיבי גמול בדרך של עונש שיקומי שיתרום לחברה בדרך של עבודות שירות, קנס כספי משמעותי, צו מבחן ממושך וענישה מרתיעה צופה פני עתיד. דומני כי הטלת עונש מאסר בכליאה על הנאשם, בשלב זה של חייו, תחטא לשיקול השיקום ועלולה לגרום ליותר נזק מתועלת לחברה. הצלחת ההליך השיקומי של הנאשם, לצד תרומתו לחברה, מהווה אינטרס של החברה בכללותה ולא רק של הנאשם.

26. דומני כי מסקנה זו עולה בקנה גם עם הדברים שנכתבו בדו"ח צוות התביעה לבחינת יישום דו"ח דורנר (דו"ח הוועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים) מיום 7.6.2018, שם נקבע בין היתר כי במקום בו שיקולי ההלימה ואיון המסוכנות אינם מחייבים מאסר או מעצר בין כותלי הכלא, וכשניתן לשלב את הנאשם בהליך שיקומי ממשי המותאם לצרכיו, מחוץ לכותלי הכלא, כי אז יש להעדיף את ההליך השיקומי על



פני מעצר או מאסר. כמו כן נקבע בדו"ח כי "במקרים בהם העונש ההולם למעשה העבירה הוא מאסר קצר, תשקול התביעה מתן משקל נכבד יותר להמלצת שירות המבחן והעדפת שיקולי שיקומו של נאשם, ככל שאין אינטרסים נוגדים אחרים".

27. יצוין כי במקרים לא מעטים, העוסקים בעבירות של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית ואף בעבירות של סחר בסמים או ייבוא סם בכמויות משמעותיות, הוטלו עונשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות [ראו למשל: ת"פ (מח' מרכז) 17410-08-13 **מדינת ישראל נ' תום אלקלעי** (30.6.2014) (מאת כב' הנשיא אברהם טל); עפ"ג (מח' מרכז) 4697-06-09 **רגר נ' מדינת ישראל** (12.1.2010); ת"פ (ת"א) 12462-11-14 **מדינת ישראל נ' טל זוהר** (8.9.2016); ת"פ (אי') 30518-07-11 **מדינת ישראל נ' אברהם** (12.1.2012); ת"פ (ב"ש) 1072/09 **מדינת ישראל נ' סבג** (10.2.2010)].

28. לצורך גזירת הדין, הבאתי בחשבון גם את תקופת מעצרו של הנאשם מאחורי סורג ובריח במסגרת הליך זה, למשך למעלה מ-3 חודשים, החל מיום 28.8.2018 ועד ליום 4.12.2018, שלאחריה שוחרר למעצר בית מלא מיום 4.12.2018 ועד ליום 17.4.2019. לאחר מכן, הותר לנאשם לצאת ממעצר הבית לצרכי עבודה, החל מיום 17.4.2019 ועד ליום 16.7.2019. מאז ועד למועד מתן גזר הדין שוהה הנאשם במעצר בית לילי.

בנסיבות אלה, אינני מורה על ניכוי תקופת מעצרו של הנאשם, כך שניתן לראות בענישה המוטלת על הנאשם, ככזו המשקפת למעלה מ-12 חודשי מאסר - דהיינו סטייה של חודשים אחדים בלבד מהרף התחתון של מתחם הענישה שנקבע, וזו תואמת לטעמי את טיב ההליך השיקומי והשינוי שערך הנאשם באורחות חייו.

בעניין זה אפנה לפסיקת כב' הנשיא יוסף אלון בעפ"ג 1105-08-13 **דנינו ואח' נ' מדינת ישראל** (16.9.2013), שם קבע:

"אכן, בנוהג שבעולם כי שעה שבית משפט מטיל עונש מאסר בפועל ינוכו מתקופת המאסר ימים שריצה הנאשם במעצר, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת. נוהג זה איננו כה חד משמעי שעה שבית המשפט בוחר להטיל עונש של מאסר בעבודות שירות. זאת בראש ובראשונה מהטעם שמהותם של עבודות שירות בפועל שונה שוני רב ביותר מעונש מאסר המרוצה מאחורי סורג ובריח ועל כן ההיקש המתבקש בין ימים שריצה נאשם במעצר לבין התקופה שעליו להמשיך ולרצות במאסר, איננו תקף, לפחות לא באותה המידה, ביחס למי שעונשו נגזר לעבודות שירות. אכן, גם עונש מאסר בעבודות שירות עונש מאסר הוא, ברמה המושגית והעקרונית, אולם ברור לכל כי המדובר בשני עונשים שמהותם בפועל שונה עד למאוד זה מזה".

29. אני מוצא לשוב ולהבהיר, למען יידע הנאשם, כי לצורך מימוש ושימור ההליך הטיפולי בענייניו, בצד מגבלות



השימוש באמצעים שמקנה חוק העונשין, מצאתי לגזור עליו רכיבי ענישה באופן שיווצר הליך מבוקר ומתמשך במסגרתו יועמד הנאשם בפיקוח טיפולי ושיפוטי. בדרך זו ישמש ההליך הפלילי כמנוף לטיפול ולשיקום ביחד עם פיקוח המאפשר, בכל עת, דיון מחדש בעונשו של הנאשם. בשלב זה, העונש שייגזר על הנאשם יחרוג לקולה ממתחם הענישה הראוי והמקובל בעבירות מסוג אלו בהן הורשע. זאת, לאחר ששוכנעתי, כי במקרה זה מתקיימים התנאים אליהם כיוון סעיף 40ד(א) לחוק העונשין, המצדיקים סטייה ממתחם ענישה וגזירת דין שיביא לידי ביטוי סיכוי שיקום. עם זאת, מופנה הנאשם למתחמי הענישה שנקבעו בפסיקה, כפי שפורטו לעיל, על מנת שתובהר לו הענישה לה הוא צפוי, במידה ולא יתמיד בהליך הטיפול ובענישה שאגזור עליו.

הטלת עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, תאפשר גם הטלת צו מבחן, אשר חשוב מבחינה טיפולית ואף יאפשר לבית המשפט לפקח על התמדתו של הנאשם בהליך השיקומי, ובמקרה של ביצוע עבירה נוספת או היעדר שיתוף פעולה עם שירות המבחן - לגזור את דינו מחדש.

30. כולי תקוה אפוא כי הנאשם ימשיך בהליך השיקום המוצלח עד כה, כפי שתואר על ידי שירות המבחן, וייקח בשתי ידיים, בלב שלם ובנפש חפצה, את ההזדמנות אשר ניתנה לו לשקם את דרכיו. אולם מוזהר הוא כי אם חלילה וחס יחזור הוא לבצע מעשי עבירה, ידיהם של אוכפי החוק לא תהיינה קלות עמו, וזאת מכיוון שהזדמנות שכזו, ככל הנראה, לא תחזור על עצמה.

31. אני מורה על חילוט הטלפון הנייד והמחשב שנתפסו אצל הנאשם, מכוח סעיף 36א(א)(1) לפקודת הסמים המסוכנים, שכן על פי עובדות כתב האישום, בהן הודה הנאשם, הוא עשה באלו שימוש לצורך רכישת הסמים.

32. לבקשת התביעה ובהעדר התנגדות מטעם ההגנה, הנאשם מוכרז בזאת כסוחר סמים בהתאם להוראות סעיף 36א(ב) לפקודת הסמים המסוכנים.

סעיף 31(6) לפקודת הסמים המסוכנים קובע כי:

"קבע בית המשפט לפי סעיף 36א(ב) שנידון הוא סוחר סמים -

(א) כל רכוש של אדם כאמור, ורכוש של בן זוגו ושל ילדיו אשר טרם מלאו להם עשרים ואחת שנים, וכן רכוש של אדם אחר שהנידון מימן את רכישתו או העבירו לאותו אדם ללא תמורה, ייראה כרכוש של הנידון שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם כן הוכיח הנידון אחד מאלה:
(אא) האמצעים להשגת הרכוש היו חוקיים;"

משהוכרז הנאשם כסוחר סמים, קמה חזקה שבדין הקובעת כי רכוש שנמצא בחזקתו, ייראה כרכוש שהושג בעסקת סמים. לפיכך, הנטל מוטל על הנאשם לסתור חזקה זו לפי מאזן הסתברויות, ומשלא יעשה כן



תתגבש החזקה (ע"פ 7475/95 **מדינת ישראל נ' בן שטרית** ואח', פ"ד נב(2) 385, פסקה 9 (18.5.1998) (להלן: "**בן שטרית**"; ע"פ 2163/17 **נתניאל גברילוב נ' מדינת ישראל** (21.3.2018)).

לפי הוראות סעיף 36א(ב) לפקודת הסמים המסוכנים, משקמה סמכות חילוט לפי סעיף זה ולא הופרכה החזקה שבסעיף 31(6) לפקודת הסמים המסוכנים, בית המשפט יורה על חילוטם של תפוסים שהם בגדר "רכוש", אלא אם כן סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים (ר' עניין **בן שטרית**). ככל שהחזקה אינה נסתרת על ידי הנאשם ויחלט כי מקור הכספים אינו ידוע, על פני הדברים יש להורות על חילוטם (ע"פ 307/17 **יחזקאל גברילוב זוננישוילי נ' מדינת ישראל** (21.03.2017)).

במקרה שלפניי, לא שוכנעתי כי מאזן ההסתברויות הוטה לטובת הנאשם, ביחס לשאלת מקורם של הכספים שנתפסו בדירתו, כך שלא נסתרה החזקה לפי סעיף 31(6) לפקודת הסמים המסוכנים. הנאשם טען כי מקור הכסף מהכנסותיו ממלצרות, אך לא הוצגו ראיות לכאוריות התומכות בטענותיו, ולא שוכנעתי כי יש מקום להימנע מחילוט הכסף שנתפס ברשותו. על כן אני מורה על חילוטם של הכספים שנתפסו בחזקת הנאשם: ₪ 2,700 ו- \$50, וזאת לטובת קרן החילוט כאמור בסעיף 36ח(א) לפקודת הסמים המסוכנים. בהקשר זה, אני מקבל את בקשת ב"כ הנאשם כי כספי החילוט יקוזזו על חשבון הקנס, שכן מהותם של החילוט והקנס היא שונה. "קנס מהווה עונש פשוטו כמשמעו, ותכלית הטלתו הינה 'עונשית'. לעומת זאת, חילוט אינו עונש, במשמעותו המובהקת של מושג זה ותכליתו אינה 'עונשית', אלא 'הוצאת בלעו של גזלן מפיו'" (פ"ד **בן שטרית**; וכן, ראו בש"פ 6817/07 **מדינת ישראל נ' סיטבון** (31.10.2007); ע"פ 80/19 **אהוד מאיר שאיבות בע"מ נ' מדינת ישראל** (11.08.2019)).

33. בעבירות בהן מתעורר החשש בקשר לפוטנציאל קבלת תמורה כספית, הענישה בעניין צריכה לכלול גם רכיב כלכלי משמעותי, אשר יהיה בו מענה עונשי הולם למעשה. זאת, על אף שלנאשם שלפניי לא מיוחסת עבירת מכירת סמים ואף לא שוכנעתי כי בצע כסף הוא זה שהניע אותו לבצע את העבירות. עם זאת, הטלת קנס כספי כשלעצמו יש בו רכיב הרתעתי, בכך שיצא המסר כי תוחלת הרווח של נאשמים מהחזקת החומר האסור תהיה נמוכה מתוחלת הקנס הצפוי להם אם יתפסו ויורשעו. משנה תוקף יש לדברים, שעה שמצאתי להקל עם הנאשם בכל הנוגע לרכיב המאסר בפועל. לצד זאת, הבאתי בחשבון כי הנאשם מכלכל עצמו בכוחות עצמו, ללא סיוע משפחתי, הכנסותיו צפויות להיפגע במהלך ריצוי עבודות השירות, וכל זאת על רקע המצב הכלכלי הכללי השורר כיום בשל מגפת הקורונה.

העונש המושת על הנאשם

34. מכל הנתונים, הטעמים והשיקולים שפירטתי לעיל, מצאתי להשית על הנאשם את העונש הבא:

א. מאסר בפועל לתקופה של 9 חודשים (ללא כל ניכוי של ימי המעצר). תקופת המאסר תרוצה בדרך של עבודת שירות בהתאם לחוות דעת הממונה מיום 27.7.2020. מובהר לנאשם כי עליו לעדכן את



משרד הממונה בכל שינוי אם יחול בכתובת מגוריו, וכי עליו לעמוד בתנאי הפיקוח. הנאשם מוזהר כי כל הפרה בתנאי עבודות השירות, יכולה ותביא להפקעת המנהלית ולריצוי העונש במתקן כליאה.

הובהר לנאשם כי מקום השמתו לריצוי עבודות השירות הינו ב"משקם רמת גן", שבאצטדיון רמת-גן, החל מיום 16.11.2020. חובה על הנאשם להתייבב מועד זה לתחילת ריצוי עונשו, בתיאום מראש עם המפקח האחראי שפרטיו מופיעים בחוות דעת הממונה.

ב. מאסר מותנה לתקופה של 12 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מהיום (ובכפוף להוראות סעיף 52(ג) לחוק העונשין, תשל"ז-1977) יעבור על כל עבירת סמים מסוג פשע.

ג. מאסר מותנה לתקופה של 5 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מהיום (ובכפוף להוראות סעיף 52(ג) לחוק העונשין, תשל"ז-1977) יבצע כל עבירת סמים מסוג עוון.

ד. צו מבחן לתקופה של 18 חודשים. הנאשם מוזהר כי חובה עליו לשתף פעולה עם שירות המבחן, ולפעול על פי הנחיותיו, ובכלל זאת לתן בדיקות שתן לגילוי שרידי סם ככל שיידרש. מובהר בזאת לנאשם כי באם לא יקיים צו זה, ניתן יהיה לחזור ולדון מחדש בשאלת העונש.

ה. קנס בסך 25,000 ₪ או מאסר למשך 4 חודשים תחתיו. הקנס ישולם ב-25 תשלומים חודשיים שווים ורצופים. התשלום הראשון ישולם ביום 1.10.2020 ויתר התשלומים מדי 1 לכל חודש שלאחר מכן. פיגור בתשלום אחד מן התשלומים שנקבעו לעיל, יעמיד לפירעון מידי את יתרת הקנס שטרם שולמה ויחייב את הנאשם בתוספת פיגורים כחוק.

ו. התחייבות - הנאשם יחתום על התחייבות בסכום של 15,000 ₪, להימנע מלעבור במשך שלוש שנים מהיום על כל עבירת סמים. היה והנאשם לא יחתום על כתב התחייבות בתוך 7 ימים, ייאסר בגין כך למשך 45 ימים.

35. מורה על השמדת הסמים באחריות המאשימה. יתר המוצגים - יושמדו/יחולטו/יושבו לבעליהם, לפי שיקול דעת המאשימה.

36. המזכירות תעביר העתק של גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות שירות.

זכות ערעור כדין.



ניתן היום, כ' אב תש"פ, 10 אוגוסט 2020, במעמד הצדדים.